

UMEÅ UNIVERSITET

Socialdepartementet
s.remissvar@regeringskansliet.se
s.fs@regeringskansliet.se

Ds 2019:20 Stärkt skydd för den enskilde vid estetiska behandlingar

Den samhällsvetenskapliga fakulteten vid Umeå universitet har fått möjlighet att bereda Umeå universitets yttrande över promemorian Stärkt skydd för den enskilde vid estetiska behandlingar – Ny lag om kirurgiska ingrepp och injektionsbehandlingar, Ds 2019:20. Remissvaret baserar sig på ett underlag från Juridiska institutionen. Underlaget har utarbetats av forskningsassistent Lena Enqvist.

Umeå universitet välkomnar ett stärkt skydd för enskilda i samband med estetiska behandlingar. Umeå universitet tillstyrker därför förslaget, men vill framhålla följande.

I förslaget framhålls det som angeläget att markera att estetiska ingrepp och behandlingar utan medicinskt syfte inte omfattas av regionernas huvudmannaansvar för hälso- och sjukvård. Mot denna bakgrund är den föreslagna ordningen med särreglering av verksamhetsområdet, såvitt kan bedömas utifrån förslaget, motiverad. Samtidigt föreslås att vissa bestämmelser i hälso- och sjukvårdslagen samt att *hela* patientdatalagen, patientsäkerhetslagen och patientförsäkringslagen ska gälla vid estetiska behandlingar. Enligt förslaget överlappar därför de grundläggande regelverk som gäller för estetiska behandlingar i ganska hög utsträckning i förhållande till den reguljära hälso- och sjukvården. Denna överlappning ska åstadkommas genom att verksamheten med estetiska behandlingar ska anses utgöra hälso- och sjukvård i patientdatalagens, patientsäkerhetslagens och patientförsäkringslagens mening. Det kan därför inte uteslutas att det i vart fall i den praktiska verksamheten kommer att finnas risk för sammanblandning när termen hälso- och sjukvård utvidgas i vissa regleringar utan att den samtidigt utvidgas i den grundläggande regleringen för hälso- och sjukvårdsområdet; hälso- och sjukvårdslagen. I vissa avseenden framstår därför också denna ordning som mindre lyckad i lagstiftningstekniskt hänseende. Umeå universitet vill därför lyfta att det finns anledning att överväga fler och tydligare hänvisningar i lag om estetiska kirurgiska ingrepp och estetiska injektionsbehandlingar, som tydliggör lagens förhållande till annan tillämplig lagstiftning.

Exempelvis i föreskrivs i 8 § förslaget till lag om estetiska kirurgiska ingrepp och estetiska injektionsbehandlingar en särskild bestämmelse om informationsskyldighet, samtidigt som det i 6 kap. 6 § patientsäkerhetslagen föreskrivs en allmän informationsskyldighet och återfinns en hänvisning till 3 kap. patientlagen. Även om patientlagen enligt förslaget inte ska gälla i samband med estetiska behandlingar får det förhållandet att 6 kap. 6 § patientsäkerhetslagen gäller anses innebära att bestämmelserna i 3 kap. patientlagen ska gälla i samband med estetiska behandlingar. Denna ordning framgår inte tillräckligt tydligt eftersom förslaget till 8 § enbart innehåller en hänvisning till den särskilda informationsskyldighet vid vårdskador som föreskrivs i 3 kap. 8 § patientsäkerhetslagen, och inte till den allmänna informationsskyldigheten i 6 kap. 6 § samma lag.

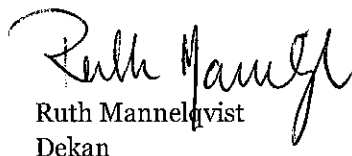
UMEÅ UNIVERSITET

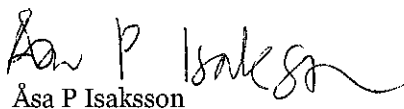
För att det ska bli tydligt att förslaget till särskild informationsskyldighet i 8 § förslaget till lag om estetiska kirurgiska ingrepp och estetiska injektionsbehandlingar ska gälla i tillägg till de allmänna bestämmelserna bör därför en hänvisning övervägas. Denna kan lämpligen placeras tillsammans med den hänvisning till 3 kap. 8 § patientsäkerhetslagen som förslaget till 8 § innehåller.

Ett annat exempel, som Umeå universitet särskilt vill påtala, är att en ordning som innebär att patientsäkerhetslagen i sin helhet ska gälla vid estetiska behandlingar, också innebär att bestämmelsen i 6 kap. 3 § patientsäkerhetslagen om delegation kommer att vara gällande. Eftersom förslaget till lag om estetiska kirurgiska ingrepp och estetiska injektionsbehandlingar innehåller vissa reglerade kompetenskrav i 8 §, är det viktigt att det tydligt framgår hur kompetenskraven förhåller sig till delegationsmöjligheterna. Umeå universitet anser att det inte är tydligt att 8 § i förslaget ska utgöra lex specialis i förhållande till 6 kap. 3 § patientsäkerhetslagen, men att en sådan ordning bör gälla mot bakgrund av de syften som ligger bakom förslaget på kompetenskrav. Det bör därför övervägas att uttryckligen ange att delegation i enlighet med 6 kap. 3 § patientsäkerhetslagen inte är möjlig i sådana fall som avses i 8 § lag om estetiska kirurgiska ingrepp och estetiska injektionsbehandlingar.

Beslut i ärendet har fattats av professor Ruth Mannelqvist, den Samhällsvetenskapliga fakultetens dekan, efter föredragning av fakultetssamordnare Åsa P Isaksson.

För den Samhällsvetenskapliga fakulteten

Ruth Mannelqvist
Dekan

Åsa P Isaksson